

გ ა ზ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან.	კ.	თვე
12	10	8	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ივერიის

გაჭიის დასავევად და კრომ განცხადებო-
დასაბჭადო უნდა მივმართო: თუთონ რედექ-
ციას, ევიაში, აუტალის ქუჩაზედ, ვარანგო-
ქელოს პირდაპირ, ავ. გრუნსისიულის სახ-
ლი: წერეთლის გამაგრებულ საზოგადო-
დოების განცხადების, საზოგადოებრივი მან-
ის სახლებში, სახლის ქუჩაზედ.
ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრა-
ქონი რვა კუპი.

1877-1893

საბოლოო ტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877-1893

თავადი ლუარსაბ ალმასანდრას ძე მალაზაშვილი და კმინა თინათინ ალმასანდრას ასული მამუკაშვილი გულითა-
დის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავო და ნაცნობთა გარდაცვალებ-
ასა და **ღისა თინათინ კმინა ანასტასია ალმასანდრას ასულის**
ჯ.ო.რ.ჯამბასის და სხვათაგან მოპოვებულ 30 აპრილს ქვაშევის
წმ. გიორგის ეკლესიაში, საცა გარდახდო იქნება ნაშუადღევს
1 საათზედ პანაშვილი განსვენებულის სულის მოსახერხებლად.

რედაქციის სვან

შეიძლება დაკვეთა გაზეთისა
1 მისილმ წლის დამკვეთად,
ფასი 7 მან. 25 კ. მსურველთა
უკლიანთ ეს ფული ნაწილ-ნაწილ-
დადაც შეიძლება.

ფარმაცის მაგისტრი

ფ. მატანი
ახვადებს საყოველთაოდ, რომ ამა
წლის 1 მისილმ თან ანებებს ტუფ-
ოლის სამკალო სასურსათო აფ-
თაქს და ვადას სოფლადაც აფთა-
ქში, რომელიც უწინ ეკუთვნოდა
მკურნალს შაპარაიანს(ს), და ესა
სე აფთიქა ფ. ოტენმა შესისდა სა-
კუთრებად.
(2-1)

მათარობის ნება-დართვით, შეს-
დგება განსაკუთრებით კრება თავა-
დაზნაურობის ტფილის გუბერნიის
ამა აპრილის 29-სა, იმ სულის მა-
მულისგამო, რომელიც სიქტა თა-
ვადმა ზაქარია ერისთვის შვილმა ტფი-
ლის გუბერნიის თავადაზნაურო-
ბასა, სასოფლო სამეურნეო სასწავ-
ლებლისათვის.—
ამაზედ ტფილის გუბერნიის კე-
თილ-შობილთა წინამძღოლი აფუ-
ყებს თავადაზნაურობის გუბერნიისა
და უმარჩილესად სხობეს მობრ-
ძანდენ კრებაზე ზემო აღნიშნულ
ორცხეში, ათს საათზედ დილთა, სათა-
ვად-აზნაურო საადილ-მამული მან-
კის სადღურში.
(2-2)

ველეტონი

სტოკჰოლმა და კოპენჰაგენი

თ. ნიკოლოზ ბარათაშვილისა.

(გუბერნი თავ. ნიკ. რუხვის ძეს ერისთავს)
(დასასრული *)

IV

ასე ამ გვარად მიმდინარეობდა ბა-
რათაშვილის ყოველ დღიური ცხოვ-
რება. ის ყველანაირად ჩაფლული იყო
ისთვის სევრაში, რომელსაც არ შეეჭ-
ლო მისი განსჯეობა არც სწავლა-
თად, არც გონებითად. მერამ ის
ფეთებრივი ნაჭერწკალი, რომელიც
თავის დაჯილდოებულ იყო ზე-
გარდობა, მიიწვ არ გაპქრობია მს-
სრულდებით. ის მიიწვ ცოცხლად

კახეთის დაზოგვა

ძნელია გაჭირება კერძო კაც-
ისა, მაგრამ ათასჯერ უფრო ძნე-
ლია და მძიმე—გაჭირება მთელის
ქვეყნისა!

ზოგი ჩავარდება თუ არა გან-
საცდელში, იმ წამსვე მორთავს ჩი-
ვილს, გაფიქვებს, ტირილს! მუქქ-
ვის ერთ ვიავგადას და ყვირის:
„მიშველეთ, მოგვეცი! ცატი არა
ხართ სადმე, დამხმარეთო!“

ზოგი-გი ამ ნაირისავე გაჭირ-
ვების დროს ამოუად და მხნედ ით-
მენს თავის მდგომარეობას; არავის
არ შესწევს, არავის არ აზნალებს
თავს. ამბობს: „ჭირსა შიგან გა-
მაგრება ასე უნდა, ვით ქვირთ-
სათა“. შესაძლია იყოს ასეთი გერ-
ბა ადამიანი, შესაძლია ასეთივე
იყოს მთელი ერიცა.

მაგრამ აქედამ ის აზრი და
მცნება-გი არ იხდება, რომ ის,
ვინც გაჭირვულია და გასაცარის
სიმამაკით ითრგუნავს თავის ხორც-
სა და გულს, ირენს გმირობას,
რომ ის ნაკლებ იყოს ღირსი დას-
მარებისა, ვიდრე ის, ვინც ხმა-მაღ-
ლა დაფადებს თავის გასაჭირზე
ყველანი, ვინც-გი კახეთიდან ჩა-
მიადნენ, გვეტყნებინ, რომ იქ იდე-
და გაჭირება არისო. ხალხს ნა-
ჩიო გამოვლია და ესაღ იძულებუ-
ლია ერთი ორად მეტი ფასი გა-
იღოს უკრებო.

როდესაც სარჩოს ფასი ასე მა-
ტულია, ადვილი საკვლის-
ხმობა, რა გაჭირვებაში უნდა იყოს
ჩავარდნილი ხალხი! სამეურნეო
საზოგადოებამ უკვე გავზავნა გენ-

გრძობდა, რომ ის სულ სხვა ცხოვ-
რებისთვის იყო შექმნილი, სულ
სხვა საზოგადოების ღირსი, და სწორ-
და თავის ბიძას ბრგოლ ორბელიანს
ხელი მიეცა იმისთვის, გამოეყვანა ამ
მდგომარეობიდან. ეს სურვილი იმ-
დენად დიდი იყო პოეტში, რომ იმან
არ დაიღო თავის ბიძას, რომელიც
უყვარდა, კმალით მიეწერა საყვე-
დურით სახე წყნის.

საკურველია—სწორდა იგი გრ-
ორბელიანს—რომ ქართველს კაცს,
რაოდენიც დიდებული და ძლიერი
უნდა შეიქნეს, არა აქვს ეს შორს
მხედველობა, რომ, როდესაც დაატ-
ყოს თავის თავს ვებრდებო, ჰპო-
ვოს თავის მემკვიდრედ ვინმე, მოამ-
ზაოს, მისცეს გზა სოფელში, გა-
მოიყვანოს კაცად და, როდესაც თი-
თან დაეცეს (საბოლოო არა არის-
რა ამ საწუთოში), მაშინ მაინც კი-
დეც ჰქონდეს შემძლებლობა და ხმა

ტები ცნობათა შესაგრებად: რად
და როგორი გაჭირება არის კა-
ხეთში,—რომ შემდეგ ამისა გამო-
არკვიოს, რა დახმარება უნდა ად-
მოუწინოს ხალხს. ეს განზრახ-
ვა ფრიად მოსაწონია და კე-
თელი, მაგრამ არ იქნება-გი დეგ-
ვინებელი ამ გვარი შექვენა? მა-
გას გარდა, გვითხრეს, რომ კახე-
ლებს საზინში დიდ-ძალი ფული
იქვთ შენახულია. ჩვენ გვგონია,
რომ გაჭირვებაში შეიძლება მოი-
ხმაროს ხალხმა ეს ფული და თან
არა ვეჭრობთ, ამაზედ უდიდესი
და უადრესი საჭიროება კიდევ და-
ადგეს კახეთს ამ ცოტას ხანში;
დახმარებაცა და დამხმედებაც ე-
სა უნდა.

არ შეგვიძლიან აგრედვე არ ად-
ადენიშნით ერთი რამ საკვირველი
გარემოება: როგორც გვეცხის, ერ
თი კახელი არ დაძრულა თავის
ადგილიდან ამ გაჭირვების დროს,
რომ საზრდო მოიპოვოს სადმე.
ერთის წლის წინად ამ ნაირივე
მიმძილიობის გამო. მთელი საქარ-
თელია ავსებული იყო რუსე-
თიდან გადმოსულ დამხმეულის
ხალხითა. ქართველი ერთი სიბ-
რადეულია და სიყვარულით ექ-
ცვოდა ამ საცოდავთა. ქვეყანამ
არ იგმარა, რომ მხოლოდ მო-
სკლთა მიშველებათა; ერმა გა-
მიიღო შესაწირავი და მიავლენ-
სა დამხმეულთ თვით რუსეთში.
შესაწირავი, რასაკვირველია, არ
იყო ადენი, რამდენსაც გული
აწვევდა ქვეყანას, მაგრამ ამ ნაირს
დროს რამდენიმე ასი ათასი ფული
ჭირანსულიც ბევრს ჰქონდა. ამ
ნაირივე გულ-მტკიცებულებათა ად-
მოუწინეს რუსეთის დამხმეულთ
ევროპამ და ამერიკამ. უკველის
მხრიდან უგზავნიდნენ დიდ-ძალს
ფულს, უკრს, ტანთსაცმელს.

მაგრამ, ამ სამხრეთის სიმშო-
ლიობის დროს, რუსეთში უკრი
მიწვ იმაზედ უფრო იაფად ფა-

სობდა, ვიდრე იგი ფასობს ქნდა
კახეთში.

როდესაც რუსეთში ფული უკ-
რი შივდა ამაზეზედ ავიდა, გავ-
თებად ასტუტეს ბუკსა და ნადარს
ცემა: „გაწუდა ხალხი, მიუშველე-
თა!“ იმ წამსვე შედგა მრავალი
დამხმარებელი კომიტეტი და სხ-
ვაგადეობანი; ყოველის მხრით
მოხდებოდა შესაწირავი, ხალხმა
გაიტანა თავი მეორე მოსახლემ-
ბისა. კახეთში-გი უკრის ფასმა
ამ ქმად ერთი ორად აიწია, ე. ი.
წინად რომ კოდი 2 მანეთად დი-
რდა, დღეს იგივე კოდი 3 უკრი 4
მანეთად იყოფება. ეს ფასი ისეთი
დიდი ფა.ია, რომ საჭიროა საწ-
ქობა და ენერგიული დანიშნობა
იქნას მიღებული. რუსეთში უკე-
დურესის გაჭირვების დროსაც
ერთი ორად არსად არ გამხდარა
უკრის ფასი, კახეთში-გი ამ ქმად
სწორედ ერთი ორად მეტი ჰქვირს
ჭირანსული.

საზოგადოება უთუფად დირ-
სეულ უკრადეობას მიაკცევს უე-
ტურურგის სტუდენტისაგან გა-
მოგზავნილს შესაწირავს კახეთე-
ლისათვის.

გარეშე ქვეყანაში შეიფი სტუ-
დენტები თუ ახერხებენ მიუშველ-
ტბი თავის მოძებებს, ის სტუდენ-
ტები, რომელთაც ოცე და ოცე-
და-სეთი მანეთი ძიღვას აქვთ
თივეში თავიანთ საჭიროებისათვის,
საკვირველი იქმნება, რომ
სწორედმა საზოგადოებამ წამ-
დელი დანხარება არ ამბოუ-
ჩინოს დამხმეულთა?

ყოველს ამ ნაირს შექთხევავში
საჭიროა მეთაურობა რამდენთამე
გავლენიან კაცთა და ერთი არაო-
დეს არ დარჩება გულ-გრილად
თავის თავის თანამემხმეულთა გან-
საცდელის დროს.

მველე

*) წერილი 21 ავგ. 1843 წ.

ახალი ამბავი

* გუშინ, 28 აპრილს ტფი-
ლისის სათავად-აზნაურო საადგო-
მამული მანკის წვერა კრებაზედ
მოსმენილ იქნა მოხსენება მანკის
გამგობის ერთის წევრის თ. დ. ი.
ავლოშვილისა, რომელიც ამ დღეებ-
ში დაბრუნდა პეტერბურგიდან და
რომელსაც სხვა-და-სხვა საქმე ჰქონ-
და მინდობილი იქ ვასარგებლად.
მინდობილი ჰქონდა, სხვათა შორის,
საქმე კონვერსიისა, წესდების 89 §
შეცულისა დიდიდენის შესახებ და
სხვ.

კრებამ გარდასწყვიტა მიენდოს
კვლევა გამგობის შეუწილის დრო,
როცა უფრო მოსახერხებელი იქნე-
ბა კონვერსიის მოხდენა და აწარ-
მოგოს მოგების განაწილების შესა-
ხებ.

შემდეგ კრებამ მილილუსა და
ნაცრისაგან ვენახების საწამლად
გადღებულს ფულის შესახებ დაი-
წყო ლაპარაკი და გადსწყვიტა, არ-
ჩეულ იქნას ცალკე კომისია ამ საქ-
მის გასაძილოად და ქართლ-კახეთის
საეკონომიო ვითარების შესასწავ-
ლოდ. კომისიაში არჩეულ იქმნენ:
თ. აღ. რვე. ვახვახოვი, პეტ. ი.
კიფიანი, თ. რ. ვარჩაძე, მ. ნ. მის.
ე. მამბელი, თ. ვ. გ. მამბელი და
წ. ად. ისაროშვილი.

შარშან ხოლორისათვის გადაღე-
ბულ 12,000 მან. შესახებ გამოირო-
კვა, რომ ეს ფული სულ დახარუ-
ლია. ამას გარდა დახარული კიდევ
258 მან. 18 კაპ. კრებამ გადასწყვი-
ტა დამტკიცდეს ეს ხარჯი.

დასასრულ, ლაპარაკი ჩამოვარდა
კახეთში შიმშილობის თაობაზე და
კრებამ გამოაცხადა სურვილი, რომ
საგებნებო თანხილამ ამ საგანისთვის
გაიღოს 3,000 მან. და სათავად-
აზნაურო წინამძღვართ თვლილად
სიღნაღის მაზრებისა მიენდოს შეა-

რენე-კამფი დაღესტანში მისახერხებ-
და, მაშინ უფრო, ვიდრე ღღეს დიდე-
ბისა და განსხვავების გზა კავასიაში
დაღესტანზე მიდიოდა, არლოთისკის,
გრიგოლ ორბელიანს, ლევან მელი-
ქიშვილს, დიმიტრი ჯორჯაძეს, ვა-
სილ სარაჯიშვილს, ნიკო ქაჭავაძეს
დაღესტანში უმოწინა დაწინაურება.
იქეთკენ მიღწეოდნენ ყველა ნარი-
შკენები, ყველა სალტიკოვები, ყვე-
ლა იუსუფები, რომ მოგვოვანთ სა-
ხელი და დიდება. სამწუხაროდ, გრი-
გოლ ორბელიანმა ვერა მოუხერხა-
ბა თავის დისწულს. დაუდგენელო-
ბით მოუვიდა, უმწველია, ეს საქმე,
თორემ ისეთი მაღალი ადგილი ექი-
რა, რომ ადვილად შეიძლებდა იმის
შეწყობა. ტყუილად არა სწერს პო-
ეტტი, ქართველი თავისიანს არ გა-
მოადგებო.

გრ. ორბელიანთან რომ ვერა გა-
აწყო-რა, ბარათაშვილმა ხელი მოს-

ვიდ ლევან მელიქიშვილს, რომელიც
დროებით უფლის უფროსად უნდა
წასულიყო ნახევანს. პოეტს არ უნ-
დალა ამ ქალაქში ყოფნა, მაგრამ სამ-
სახურში დაწინაურებისათვის ის იძუ-
ლებული შეიქნა მიეღო უფლის
წინააღმდეგის თანაშემწეობა და 1844
წლის ის გაეგზავნა ნახევანს. აქ ის
დიდხანს არ დარჩენილა. 1845 წელს
ლევან მელიქიშვილი წამოვიდა ქა-
ლას და ამასთან ბარათაშვილიც.
ორის მანათი თურმე წვერა ქი-
ვალდში და მელიქიშვილს, რომელ-
და იცოდა მეგობრის ვენება, ვთქვა
მისთვის ტატო, ჩქარა ქალაქს, თო-
რემ მერე გზის ფულსაც ვერ იშო-
ვო, და ჩამოეყვანა ტფილისში. ქა-
ლაქიდან ბარათაშვილი ცდილობდა
თელავში გადასვლის იმედ თანაშემ-
წის ადგილზე. მისი თხოვნა მთავრო-
ბამ შეიწყნარა კიდევ და, ის იყო,
პოეტი უნდა წასულიყო კახეთს,

*) იმ. „ივერია“, № 87.

დგინონ კომიტეტი და შემოსენებულის ფულით შეწყობა და მოუხვედრებოთ დახარკებულთა კახეთში.

დღეს, 29 აპრილს, დილის, 10 საათზე დანიშნული უკანასკნელი კრება, რომელზედაც უნდა არჩეული იქნა ერთი დირექტორი თ. გ. ი. თარხანიშვილის მაგიერ, რომელსაც როგორც უნდა დაინებოს თავი გამგეობას და ორი დამფასებელი: თ. ღ. ჩერქაშვილისა და ვ. ა. სულხანიშვილის მაგიერ რომელნიც აგრძელებენ, წესისამებრ, როგორც ანებებენ თავს დამფასებლობის თანამდებობას.

* გუშინდელს ნომერში დაგვიწყნდა მოგვცხენებინა, რომ ტფილისის სათავად-აზნაურთა ბანკის წევრთა კრებამ მოისმინა 27 აპრილს თხოვნა ქართულ დრამატულ საზოგადოებისა, რომ ბანკს აღმოეჩინა შემწეობა ქართულის თეატრისათვის 1000 მან., მაგრამ კრებამ უარ-ჰყო ეს თხოვნა იმივე მიზეზებითა და მოსაზრებითა, რა მიზეზითა და მოსაზრებითა შეიწყნარა რამდენიმე სხვა ამგვარი თხოვნაცა.

* გზათა სამინისტროს წარედგინა პროექტი, რომლის ძალითაც ბათუმში ახალი ნავთ-სადგური უნდა გაეკეთებინათ. ნავთ-სადგური ღირსდება 750,000 მან. მუშაობას 1894 წლის პირველ იანვრამდე უნდა შეუდგნენ და ორ წელიწადში მზად უნდა იყოს.

* ბ-ნმა გრ. ვოლსკიმ გადასცა წერა-კითხის გამაგრებულს საზოგადოებას ბარათაშვილის ფონდის სასარგებლოდ ხუთი მანეთი, გადარჩენილი იმ ფულითავე, რომელიც შეკრებილი იყო ბათუმში გვირგვინისათვის 5. ბარათაშვილის კუბოს შესამოკლად.

აგრეთვე მიღებულ იქნა ამავე ფონდისთვის თელავის მახრის თავად-აზნაურისაგან გვირგვინის სასარგებლოდ შეკრებილი ფულიდგან გადარჩენილი ოც-დახუთი მანეთი.

* დიდაც ტინ. სოვეტს მებევებებს თავმჯდომარეობით დაიწყო მოქმედება კომისიამ, რომელსაც საგანადა აქვს ამიერ კავკასიის გლეხთა საქმის განხილვა. კომისიის მხოლოდ ერთი კრება ჰქონდა.

* ამიერ კავკასიის რკინის გზის

ტროიკაც მოეყვანათ წასასვლელად, მაგრამ ამ დროს იმისთან მოსულა მამუკა ორბელიანი, რომელიც მაშინ განჯის უფლის უფროსად იყო და თელავის მაგიერ წაყვანა განჯის იმავ 1845-ს წელს.

ეს იყო უკანასკნელი წელი პოეტის ცხოვრებისა. დიდების მაგიერ, სამწუხაროდ, ბარათაშვილმა ჰოვია აღ უძრობო სიკვდილი. ის მოკვდა 2 ოკტომბერს 1845 წელსა ქ. განჯას და დასაფლავდა აქვე მართლმადიდებლის ეკლესიის გალავანში „დაუტარავი ჩვეთაგან, ჩვენთვის-კი დამიწუბული“. თითქო თავის თავზე დაუწერიო მას წინასწამეტყველური სიტყვები:

ნუ დავიბარხო ჩემს მამულში, ჩემთა წინაპართა საფლავებ შორის, ნუ დამიტროს სატომოდ გულისა, ნუდა მამუკის ცხენოდ მუშაობს ამბობენ, პოეტს მათში სადღაც

უფროსი მოხელე ინერენი ბ-ნი ექუკოსკი, რომელიც გრვეს ადგილს დაინიშნა, უკვე ჩამოვიდა ტფილისის და შაბას, 24 აპრილს, შეუდგა თავის თანამდებობის ასრულებას.

* 27 აპრილს ავღობარში ჩხუბი მოსვლითა შემხუბა წყლების დამტარებელს კონსტანტინს ივანე ამაღლებულს და მდებარე სარკისოვს. სარკისოვი და სხვა რამდენიმე კაცი დახვედრა ამაღლებულს და დაუქრით იგი თავში, მოუტეხიათ მკლავი, თითქო და გვერდებიც ცემით დაუტყვევიათ. ამაღლებული გაგზავნეს მახვილის საავადმყოფოში, ხოლო სარკისოვი გადასცეს გამოამიბელს.

* გუშინ, 28 აპრილს, ტფილისის ოლქის სასამართლომ, ბ-ნ ბურგარდის თავმჯდომარეობით და ოლქის სასამართლოს წევრის პალოლოსა და მომარტოვების მოსამართლის თანაშემწეს სულხანიშვილის მონაწილეობით, გაარჩია სისხლის სამართლის წესით საქმე ვლადიმირ სიმონის ძის ავაიონისა, რომელსაც შპარდღობად ტფილისის მოქალაქის ბესარიონ ქიტუაშვილის მოკვლა, შარშან აზიურ სასტუმროში.

ბრალდებულად იყო პროკურორის ამხანაგი შიდატი.

დამნაშავეს იცავდა ნაფიცი ვიქორ ტურკვერი. ვითა 15 მოწამეს. სასამართლომ სცნო ავაიონი დამნაშავედ ქრუთაშვილის განზრახ მკვლელობაში, ხოლო მკვლელობა ჩაუტენია განზრახვულ-გაბოროტებულსა, და ამისათვის გადაუწყვიტა: ჩამოეკრათ ზოგადი პირადი ღირსება და გაიგზავნოს ენისკის გუბერნიაში 10-ის წლით, იმ-კი რომ ორი წელიწადი არ შეეძლოს საცხოვრებლად წამიშობულ ადგილიდან სხვაგან წასვლა და ყოველ წელიწადს აძლიოს ქრუთაშვილის ქვრივს 100 მან., თუ იგი არ გათხოვდებოდა.

* რუსეთის გავრეხები იუწყებიან, რომ სახელმწიფო საბჭომ გადაწყვიტა, 1893—1895 წლებში მიეცეს შემწეობა პირველ დასაწყის სკოლებს წელიწადში 140,000 მან. ეს ფული მიეცება რუსეთის ათის გუბერნიების სკოლებს, სიდაც ჯერ გრობა არ არის დაარსებული. გარდა ამისა ციმბირის გუბერნიებში სკოლებისთვის ყოველ წლივ გადადებულ იქნება 58,000 მან. და კავკასიის გუბერნიებისთვის 9,500 მან.

წასულა ყაჩაღების დასაქვრად და იქ გაცივებულა. ერთხანს ია მორჩენილი, მაგრამ ხელ-ახლა გამხდარა ავად, რადგანაც უძრობო დროს ერთბაშე ბევრი ცივი ლუბი დაღლია. ის ამბივი გაუგონარა განჯის ეკლესიის მღვდელს მძინაროვს ბარათაშვილის განჯელ მგობრისაგან, რომელსაც იმისთვის ის ადგილიც უჩვენებია, საცა არის დასაფლავებული პოეტი.

პოეტის სიკვდილმა დიდად შეაწუხა ქალაქის მალაილი საზოგადოება, რომელშიაც უმეტესი ნაწილია ნათესავი იყო მისი, ან ნაცნობი და მგობარი. თ. ილია ორბელიანი ამ სიტყვებით ატყობინებდა გრიგოლ ორბელიანს ბატონის სიკვდილს: „ამ საწყალების მელიტონის და იმის ცალ-შვილის ყურებისათვის ვეღარ გამოვიღო, გულს ცეცხლი მიკვდება, გვეფხვიმ და აღარა მემისი“

* ზუგდიდა: 20 აპრილს აქ მოხდა ქალაქის დეპუტატთა არჩევნები. ამავე კრებამ შემდეგი საქმე განიხილა: რამდენიმე წლის წინად ზუგდიდის მცხოვრებთა სოხოვეს მთავრობას, ზუგდიდის პირველ დასაწყისი სკოლა I ილილიდან გადაკეთებულ იქნა სასამართლო სასწავლებლად. ახლა ზუგდიდის მოქალაქეთა მიმართ მახრის უფროსმა და უთარა, რომ საჭიროა ამ სკოლისთან დაარსდეს სამეურნეო და სახელოსნო განყოფილება. მოქალაქეთა გადაწყვეტის: დაეთოს ამ სკოლის ჯერ-ჯერობით სამი დღისათვის ადგილი ჰქალაქმაცე იკისროს სკოლის საჭირო შენობის აგება. აგრეთვე გადადებულ იქნას ესტადე 1500 მანათი სამეურნეო იარაღის შესაქნად. რეზიმივე გადასწყვიტა მიმართის ქუთაისის გუბერნატორს და საზოგადოებას, რომ მან დაელოდოს ადგილობრივ თავადებსა და აზნაურსებებს დახმარება ამოუჩინონ ამ ყველ საქმეს.

* სასურია: 28 აპრილს აქედან გავანჯეს ყაჩაღში სამსი კაცი კილიასთან საბრძოლველად.

* თელავი: 24 აპრილს თელავის სამოქალაქო სასწავლებელში იყო გამართული საღატარატურო და სამედიკო საღამო, რომელზედაც მიწვეულნი იყვნენ მოსწავლეთა შობილური და ნაიფსანი. სღამოს სამასზედ მტერი კაცი და ქალი დაესწრა. დიდად ისიამოვნა საზოგადოებამ. განასაზრებულ იქნა საუფროსებმა, ცოცხარეშობა, სულხანიშვილმა. ამ უკანასკნელმა მშვენივრად წაითხა, „საშობლობა ხეცურისა“. ყურადღება მიიქცია აგრეთვე მოსწავლეთა გუნდმა, რომელმაც საუკეთესოდ სთქვა, ს. დ. მამალაძის ოლტბარობით, „ნაწა, შვილი, ნანანი“. ამავე საღამოს მასწავლებელმა ი. ს. სტეფანოვმა წაითხა თელავის მახრამ აბრეშულის მოყვანაზე და რიგინდაც ჰქონდა დასაბუთებული ყოველივე ნათქვამი, მაგრამ, რადგანაც უცხო ენაზე იყო წარმოთქმული მისი ლექსი, სასუფრეო მნიშვნელობა არა ჰქონდა. საზოგადოდ ეს წეს-წყობილება სასამართლო იქნებოდა, რომ იქედან მსმენელთა უტრადობისათვის გასაგონს ენას ჰქონდეს მთავარი ადგილი დათმობილი. უამისოდ ყოველთვის შრომა გადააქვრებს მო-

სილოდნელს ნაყოფსა. თვით სასწავლებლის ზედამხედველმა წაითხა თავისი გამოკვლევა კახეთის ძველ ნაშთებზედ.

* იქადასკე: 23 აპრილს გაიკრებულს დედამიწას ელირსა წვიმა, მაგრამ წვიმას თან მოჰყვა სეტყვა და კრვეკარი, რომ ერთის სოფლის, სახელდობრ, კურდღელაურის ნახევარი დასეტყვა, თორემ, თქვენი მტერი, ვახუშტ ჯერ გაუმარტობს გადაშლის ციკრტს სულ მთელად გააყრდინებდა; თითქმის მთელს შემოკახებში იყო ეს წვიმა, რომელიც ძალიან მოაბრუნებს უწვიმრობით და სიცივით შეწყუბულს კვაკლებსა.

* სოფ. წყნა-მასხანა (სიღნაღის მახრა): 25 აპრილს ჩვენს სოფელში იყო დანიშნული არჩევანი მამასახლისისა. ხალხი ასახლებდა მამასახლისად რამდენიმე კაცს; მათ შორის ერთი აზნაურ-შვილი, ერთი მღვდლის შვილი და სხვა. არჩევანისათვის მოვიდა მახრის უფროსიცა. შეადგინეს სია დამსწრე გლეხ-კაცთა, სამღვდლოებამ გადაიხადა პარაკლისი და მიადებინა ფიცი. მახრის უფროსმა აუხანა ხალხს მნიშვნელობა ფიცის მიღებისა, მოვალეობა მამასახლისისა და სხვა ამისთანები. საზოგადოება ორ დასად გაყო: ერთს უწოდდა მამასახლისად. ბოსტაშვილი, ხოლო მეორეს—ჯანაშვილი. უმრავლესობამ პირველი იწოდებდა, მაგრამ უმცირესობამ სოხო მახრის უფროსს ჩვენის უფნის ხალხს ეგვიარება წასული, 2 მამასმდე ვერ მოვლენ და გადაიღოს არჩევანი. მახრის უფროსმა შეიწყნარა თხოვნა უმცირესობისა და არჩევანი გადასცა 2 მამისათვის.

* გაზეთ „T. II-ს“ შეუტყვია, ორმჯვრე გადაწყვეტილია სტენისის სასოფლო სამეურნეო სკოლის გადმოტანა ქ. თელავს, სადაც უკვე მზად არის სკოლისთვის ადგილი. ერთნაწილი ამ ადგილისა შესწირა სკოლის თელავის ერთმა მამამულემ. სკოლის შენობისთვის გადაღებულია 67 ათასი მან.

პარტული თეატრი

„ღრონი მეფობენ“, დამა 5 მოქმედებად, იერ. გულისაშვილისა.

გუშინ, 27 აპრილს, ჩვენმა სათეატრო დღის არტისტმა ქალმა ავა-

ტენнымъ сердцемъ своимъ и теплою душою мирить насъ съ людьми, этими созданными ничтожными, слабыми, черными и злобыными. Тяжело осиротить душею. И не одинъ я понесъ эту ужасную потерю: Грузия потеряла въ немъ человѣка любящаго е всею поэтическою душою и ставившаго эту любовь выше всѣхъ обязанностей своихъ; молодого человѣка съ прекрасными и блестящими способностями, отъ котораго ожидали большаго, чѣмъ отъ кого либо изъ нашихъ своихъ молодыхъ сыновей. Родители лишились въ немъ единственной подмоги своей старости и всего ихъ семейства; родственники его добраго родственника; грузины одного изъ своихъ лучшихъ соотечественниковъ. Можетъ быть я грѣшу, но не могу не сказать, гдѣ это справедливость свине, о которой еднемудро толкуютъ, зачѣмъ было отнимать преждевременно у людей друга, у родины—вѣрнаго, любяща-

го е сына и съ блестящими способностями, у родителей—сына въ дѣтствѣ лѣтша и послѣднюю подопору,—скажи же мнѣ, гдѣ тутъ видна справедливость?“
დასასრულ ერთს წიგნში გრიგოლ ორბელიანთან, რომელიც დაწერილია ბარათაშვილის დედისაგან, ჩვენს მბოულობაში პოეტის დედის ცხენებს: „მე უბედური, უბედურად გწილი, ვეკვალდები ჩემს სისხარულს შვილს და რა შვილი? რომლისაგანაც მოველოდი ყოველს სისხარულს. ვი და ვი ჩემს მოსწრებას, ჩემს თვალის დაბნეულებას!“
რამდენად უყვარდა პირაველ საზოგადოებას ბარათაშვილი და იყო პარტიის მცველი მისის ნიჭისა, ამას გვიჩვენებს ჩვენ შემდეგი ადგილი ზემოხსენებულის მელიტოშვილის წერილისა.

ლიშვილისა გამართა ქართული წარმოდგენა სახეფულო თეატრში. წარმოდგენილი სცენის მოყვარულთა რიგისა ბ-ნ იერ. გულისაშვილისა: „ღრონი მეფობენ“, მელიტონმა 5 მოქმედებად. წარმოდგენაში მონაწილეობა მიიღეს სცენის მოყვარულთა (ახალი პიესა ვერაფრად მოეწონა საზოგადოებას. მართლაც პიესაში ნაკლებად იყო ესტადე-წოდებულ მოქმედება, მოძიარობა და ხელოვნებითი სიმართლე, მხოლოდ თითო-ორიოლი მომქმედებები ეტყობოდა ნიშნაწილი ნამდვილისა და ცოცხალისა და მინასი; დანარჩენი იყვნენ მართალი-ნი, უფროსი, უმართალი და გადაჭარბებული ხასიათისა. ავტორი სცდილა ერთნი დედსანაგლოზებად, სრულ და უნაკლებად არსებად, სათიბისა და სახიერების ნიმუშად, რომელიც დროსა ყოვლისა მქნისა და წამადისა, ხოლო მეორენი—გოჯოხიეთებად, ზნეობითა და გონებითა ხინჯებად. კეთილნი მართალინი, უსიკეთებელინი, ტყუილებანი მზავსნი გამოსულან ამის გამო, ხოლო ბოროტნი—გადაჭარბებულნი საძაგენნი, აღმანიის კარაკტურანი.

ყოველ ამისთან უნდა ვსთქვათ, რომ პიესის დამწერს ეტყობა მტრულად მოქმედებდა სკოლისა და სასცენო ტესებისა. სცენა-ლაგ საკმაოდ მოსწრებული სიტყვა-პასუხი, დიალოგები და ცოცხალი სცენები ზოგ ჩართული; ასეთია, სხვათა შორის, სცენა სოფლის მუშათა მიერ გახმის ქემისა. პიესის ენა მოგვეწონა: საკმაოდ ცოცხალი ქართული იყო, მზად და შიგ რომ თითო-ორი უხერხული ფრანსი და სიტყვანი არა რეულიყო.

ეს პიესა პირველი სადრამატურგო ცდაა ახალგაზრდ ავტორისა. იმედი უნდა ექონათ, რომ, თუ უფროსი ღრმად ჩაუყვრებდა ჩვენს ცხოვრებას, უფრო კარგად ჩაიფიქრებდა სიუჟეტს და კარგ ხანს ატარებს გულში სათუთად და სიფრთხილით, შესაძლოა კარგის საყოფა-ცხოვრებობა პიესის დაწერაც მოახერხოს.

თამაშობით არტისტებმა საკმაოდ რიგანდად ითამაშეს და, რაკი თიხერდებოდა, არა დააღულს-რო. ბ-ნ ახაშისი მამამულემ ბევრი შუქი პიესის. ყურადღება მიიქცია თავის საკმაოდ მოხდენილისა და შიონანის თამაშობით სცენის მოყვარულმა ბ-ნმა გ. ქ-მამ.

საზოგადოება ნაკლებად დაესწრა წარმოდგენას.

*) წერილი 19 იანვ. 1846 წ. *) შეიწილი თბათვის 3. ეს წერილი დაწერილია ზაქ. ორბელიანის სიკვდილის გამო.

სრულდება გავითით და დაგანებთ და არა მოგეშლით. აწუხონ ხელმწიფებმა და მებატონეებმა ეს ჩვენი დადებული წიგნი და ან მან...

გზათა სამინისტროს უწყებაში დარსდეს რეინს გზების საეჭირო საქმე-თა აგენტების დეპარტამენტი.

ერთგულდება, ამიტომ კრივიანსკის მსოფრედთ დანაშაული ეპატათ. იმედს გვაქვს, რომ კრივიანსკის მსოფრედთი შედეგში იღარ...

საერთიერთო დაზღვევის საზოგადოება ჭიონახულის სეცევი-საცხ

საზოგადოების მმართველთა პატივისცემით აუწყებთ შინაგანობა, ხანილიანის ბაღაბისა, თამბაქოსა, სვიისა, და...

როგორც ჰედავთ, თუქცა თავი ავლია, ეს გუჯარი დაწერილია მეფის თემბურაზ პირველისგან და გვიამბობს...

— გახ. Вист. Финансовъ ში სწერია, რომ ამ წლის იანვარში სახელმწიფო შემოსავალი ყოფილა 74 მილიონი მანეთი...

28 აპრილი ლონდონი. წუხელ საზოგადოებათა პალატაში იყო გაცხადებული კამათობა...

ვარშავის საზოგადოების მმართველთა პატივისცემით აუწყებთ შინაგანობა, ხანილიანის ბაღაბისა, თამბაქოსა, სვიისა, და...

№ 5. „ქ...“ ესე მტკიცე და საბოლოო დასაბუთებული და შეუზღუდელი წიგნი და სიგელი დავდევ მე...

წიგნი რედაქციის მიხედვით ნება გვაბოძეთ განვიას სადგურის რეინს გზის მოსამსახურეთა სასჯელი უგულისა...

ბერლინი. გუშინ ჯარის დათვალიერების შემდეგ იმპერატორმა უთხრა გენერლებსა და აფიცრებს, რომ...

ფაქტორი თუთაგის შეთანხმების კრძალვის იანვარსა და მარტისა ში...

ბატონისპეილი ქეთევან, ასული კახთ მეფის ლეონისა(?), უახლესს გუჯარს დავით გარეჯის უღაბნოს...

დეპეშა 27 აპრილი

პეტერბურგი. სახმელრო მინისტრის მიერ გამოცხადებულ ბრძანებაში სხვათა შორის სწერია: 1) 1892 წელს...

ბანკის რეინს გზის ქართულად გარეჯა, 25 აპრილი

მ მ ქ ბ რ ხ მ მ ბ ი

ს ა ე ა ჭ რ ო ს ა ხ ლ ი

განდერ-სტაფანოვი

სტოლინის განყოფილება სოლოლაკი, ქ. სს. ზღაბბოვის. ისეიღება ყოველ-გვარი ახალ-მოღის ნაწარმობი სარფინისა, სა...

რუსეთი

სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროში რამდენსამე კაცს თხოვანა შეუტანა იმის შესახებ, რომ მთავრობამ...

სახელმწიფო ქონებათა სამინისტროში რამდენსამე კაცს თხოვანა შეუტანა იმის შესახებ, რომ მთავრობამ...

განცხადებანი

კოტა-ლა დადრჩა და ისეიღება ცარ-კითხვ. გამარ. საზოგ. და ამ ხანაგობის მალაზიაში საქართველოს კოლენდარი 1893 წლისათვის...

ქარხნის ფასადი, იაფად. (35-26)

საკომერციო ცენტრის განდერ-სტაფანოვის საზოგადოება

დაზღვევა ცენტრისგან მოამრებისა და უძრავის ქონების. სააგენტო იმყოფება ველიანისოვის ქუჩაზე, ყიფიანისულ სანოტაროს კანტორის ზემოდ. ლია 9-2 სათაამდე.